

АФРААТ, ПЕРСИЈСКИ МУДРАЦ

ПРИКАЗ 6 :

ПРИКАЗ О СИНОВИМА ЗАВЕТА

APHRAATIS SAPIENTIS PERSAE

DEMONSTRATIONES VI:

ܐܦܪܐܐܬ ܥܢܝܢܐ ܦܪܨܝܐ

Dem. 6, 1.

Dem. 6, 1.

ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ
 ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ
 ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ
 ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ
 ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ
 ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ
 ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ
 ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ
 ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ
 ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ
 ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ
 ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ
 ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ
 ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ
 ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܥܝܠܐ ܕܥܠܡܝܢܐ

Слово које зборим, вредно је да се прими, пробудимо се из дремежи сада, и уздигнимо срца наша, дижући руке према Богу на небесима, да у случају да господар куће дође изненада, будне нас нађе. Чувајмо уговорени час дивног младожење, како бисмо могли са њим ући у његову брачну одају.¹ Припремимо уље за лампе наше, како бисмо изишли и са радошћу га срели. Прибавимо све што је потребно за наше станиште, јер је пут узак и тесан. Свучимо са себе и одбацимо сваку нечистоћу, како бисмо могли обући свадбено рухо. Послужмо са талантима које смо

¹ Сир. ܣܘܩܝܘܬܐ.

добили, да би нас прозвали добре слуге. Истрајмо у молитви, да бисмо прошли поред места страха. Очистимо срца наша од безакоња, да бисмо видели Свевишњег у слави његовој. Будимо милостиви, као што је написано, да би се Бог смиловао на нас. Нека мир међу нама влада, да би нас браћом Христовом назвали. Будимо гладни правде, да бисмо се наситили са трпезе Царства његовог. Будимо со истине, да не бисмо постали храна за змије. Очистимо стрњику из семена нашег да бисмо изнедрили плод од стотину. Саградимо кућу своју на стени, да је не потресају ветрови и таласи. Будимо сасуди за част, да нас Господ тражи за себе. Продајмо све што имамо, и купимо бисер, да бисмо богати били. Похранимо благо наше на небесима, да га отворимо и у њему уживамо када дођемо тамо. Посетимо Господа нашег, у онима који су болни, да би нас позвао, и да бисмо стали са његове десне стране. Презримо себе и волимо Христа, јер је он заволео нас, и себе је предао, нас ради. Укажимо част Духу Христовом, да бисмо милост од њега примили. Будимо странци овоме свету, као што Христос није био од њега. Будимо понизни и умерени, да бисмо наследили земљу живота. Будимо верни у служби његовој, да би нас служио у дому светих његових. Молимо молитву његову у чистоти, да бисмо отишла пред Господа славе. Будимо учесници страдања његова, да бисмо живели кроз васкрсење његово. Примимо знак његов на тела наша, да бисмо били избављени од беса који долази.² Јер страшан је дан доласка његовог, ко ће га издржати? Јер је бес његов хучан и врео, и уништава све безбожнике. Стаavimo шлем спасења на главе наше, да не бисмо били рањени и да не погинемо у бици. Опашимо бедра наша истином, да не бисмо посустали у борби. Устанимо и пробудимо Христа, да би утишао олује за нас. Узмимо спремност која долази од Јеванђеља Спаситеља нашег, као штит против нечастивога. Примимо моћ од Господа нашега, да газимо змије и шкорпије. Уклонимо од нас бес, са свим насиљем и злом. Да увреде не изађу из уста наших, са којима се Богу молимо. Да не будемо клеветници, да би били ослобођени од клетве Закона. Будимо вреди радници, како би тражили плату нашу заједно са онима који су отишли пре нас. Узмимо терет овог дана, како би тражили савршенију награду. Да не будемо лењивци, јер нас унајми Господ наш за виноград свој. Да будемо, као винове лозе посађени усред винограда његовог, који је истински виноград. Будимо добре лозе, да не будемо ишчупани из винограда. Будимо миомирис угодни, да би мирисали онима који су око нас. Будимо сиромашни у свету, али се богатимо много учењем Господа нашега³ Иако не поседујемо ни-

² Сир. כִּי־אֵינֶנּוּ אֶל־הַיָּדָיִם וְאֵינֶנּוּ אֶל־הַלֵּב וְאֵינֶנּוּ אֶל־הַלֵּבָב וְאֵינֶנּוּ אֶל־הַלֵּבָב וְאֵינֶנּוּ אֶל־הַלֵּבָב.

³ Сир. כִּי־אֵינֶנּוּ אֶל־הַיָּדָיִם וְאֵינֶנּוּ אֶל־הַלֵּב וְאֵינֶנּוּ אֶל־הַלֵּבָב וְאֵינֶנּוּ אֶל־הַלֵּבָב וְאֵינֶנּוּ אֶל־הַלֵּבָב. Уп. са: *Пешиџа*
Мт. 23, 9: כִּי־אֵינֶנּוּ אֶל־הַיָּדָיִם וְאֵינֶנּוּ אֶל־הַלֵּב וְאֵינֶנּוּ אֶל־הַלֵּבָב וְאֵינֶנּוּ אֶל־הַלֵּבָב – *И оцем сво-*

шта, све имамо. Иако нас нико не познаје, ми имамо многе познанике. Радујмо се у нади нашој свагда, да се нада наша и Спаситељ наш радује у нама. Судимо себи праведно, и осудимо [сами себе], да не бисмо погнули лице своје пред судијом, који седи на престолима и суди племенама. Узмимо као оружје за борбу спремност која долази од Јеванђеља. Куцајмо на врата небеса, да би била отворена пред нама и да бисмо кроз њих прошли. Тражимо милост храбро, да бисмо примили шта нам је потребно. Тражимо Царство његово и правду његову, да бисмо примили додатак на земљи. Мислимо о ономе што је горе, о небеским стварима, и премишљајмо о њима, месту, где је Христос подигнут и уздигнут. Напустимо свет, који није наш, да бисмо дошли до места на које смо позвани. Подигнимо очи наше ка висинама, како бисмо видели дивоту која се открила. Раширимо крила наша као орлови, да бисмо видели где се налази труп (уп. Мт. 24, 28). Припремимо дарове цару, дивне плодове поста и молитве. Чувајмо залог његов у чистоти, да би нам поверио читаво благо његово. Јер оном који лажно поступа са залогом својим, није допуштено да уђе у ризницу његову. Чувајмо тело Христово, да би тела наша устала на звук трубе. Слушајмо глас женика, да би са њим ушли у брачну одају. Спремимо свадбарски поклон, за његово свадбарско славље, и изађимо да га сретнемо са радошћу. Обуцимо свету одору, да би били гости на челу [стола] изабраних. Ко не носи свадбарску одору, биће бачен у таму. Онај ко се извини од свадбарског славља није окусио од јела. Онај који воли поља и трговину, биће одлучен од града светих. Ко не доноси плода у винограду, из корена се вади и баца у муку. Онај који је примио новац од господара свога, нека га врати са каматом ономе који му га је дао. Свако ко жели да постане трговац, нека купи поље и благо које је у њему. Нека онај који је примио добро семе, очисти земљу своју од трња. Нека онај који жели да буде рибар, забаци мрежу своју сваки пут. Нека се онај који се за борбу припрема, чува себе од света. Нека онај који жели да задобије венац, трчи као првак у такмичењу. Нека онај који жели да се у арени бори, научи нешто о свом противнику. Нека онај који жели да у борбу уђе, узме оклоп себи да се бори, и нека пребива у чистоти стално. Нека онај који је лик анђела узео, буде странац људима. Нека онај који је узео јарам светих⁴ одступи од узимања и давања. Нека онај који хоће душу своју да задобије, напусти богатство овога света. Онај који воли небески дом, не би требало да се труди око зграде од блата која ће се сруши. Онај који очекује да га облаци заклоне, неће украшавати кочије за себе. Онај који чека гозбу Женика, не љуби

јим не зовише никога на земљи, јер је у вас један Отац који је на небесима.

⁴ Сир. *ܐܘܪܝܘܬܐ ܕܥܘܠܡܐ*, јарам светих. Насупрот овоме стоји *ܐܘܪܝܘܬܐ ܕܥܘܠܡܐ* јарам. Уп. *Det.* 18. 7.

гозбу овога света. Онај који хоће да ужива у гозби која се на небесима спрема, држаће пијанство далеко од себе. Онај који се за обед спрема, изговор неће наћи, нити ће се послом бавити. Онај, на коме је добро семе пало, не даје злом да на њему коров сади. Онај који је пошао кулу да гради, прво ће да израчуна све издатке своје. Свако ко гради, требало би да заврши, или ће му се ругати они који пролазе. Нека онај који гради на стени постави дубоко темељ свој, да зграду његову не потопе таласи. Онај који хоће од таме да побегне, путоваће док има светла. Свако ко се боји да неће побећи у зиму, спремаће се у лето. Ко се нада да ће у починак ући, припрема се за суботњи (одмор). Нека онај који тражи опроштај дуга од господара свога, такође откаже дугове онеме који њему дугује. Господар оног човека, који не тражи хиљаду динара [од дужника свога], опростиће му дуг његов од хиљаду таланта. Свако ко стави новац господара свога на сто, неће се назвати зли слуга. Ко воли понизност, постаје наследник у земљи живота. Онај који жели мир да твори, постаје један од деце Божије. Нека чини вољу господара свога онај који је познаје, да га не би много тукли. Ко очисти срце своје од преваре, очи његове ће видети цара у красоти његовој. Нека онај који прими Дух Христов, украси *свој унутрашњи човека*.⁵ Свако ко је прозван храм Божији, требало би да очисти тело своје од све нечистоте. Ко ражалости Дух Христов неће моћи подићи главу своју од горког плача. Ко носи тело Христово, нека чува тело своје од сваке нечистоће. Ко одбаци старог човека, нека се не враћа пређашњим делима. Свако ко стави на себе новог човека, нека се чува од сваке нечистоће. Ко је ставио оклоп на водама [крштења], да не скида оклоп свој или ће бити побеђен. Онај који подигне штит свој против злога, чува себе од стрела који он на њега пушта. Господу нису мили они који оклевају. Онога који размишља о Закону Господа свога, неће сметнути невоље овог света. Онај који премишља о Закону Господа свога, сличан је дрвету које расте поред воде (уп. Пс. 1, 1–3). Онај који се узда у Господа свога, сличан је дрвету укорененом поред потока (уп. Јер. 17, 7–8). Свако ко се поузда у људског створа, прима клетву Јеремије (уп. Јер. 17, 5–6). Кога је женик позвао, требало би да се припреми. Ко је упалио лампу своју, не би требало да је угаси. Онај који позив чека, требало би да узме уље у сасуд свој. Онај који чува врата, требало би да чува стражу за господара свога. Онај који љуби девственост, требало би да постане као Илија (1. Цар. 17, 1–7).⁶ Онај који узме јарам светих, требало би да седи и ћути (ПлЈ. 3, 27–28). Онај који љуби тишину, нека гледа у Господа свога, као наду живота.

⁵ Сир. *כֹּחַ הַיָּדָיִם*.

⁶ Будући да је пророк Илија живео као девственик.

Dem. 6, 2.

Вешт је пријатељу мој, непријатељ наш, и онај који се против нас бори је лукав. Он се припрема против снажних и јунака, да би ослабили. Јер слаби њему припадају, и он се не противи онима које је поробио. Ко има крила, лети од њега, и стреле које он пушта, не стижу га. Они који су духовни, виде га када се приближава, и оружје његово нема моћ над телима њиховим. Нико од деце светлости њега се не боји, јер тама од светлости бежи. Синови Доброг не боје се злога, који им је предат да га згазе ногама својим. Када се као тама чини, они светлост постају. Када као змија гамиже ка њима, они постају со, коју не може појести (Мт. 5, 13–14). Ако постане као апсида, они постају као деца (Ис. 11, 18). Ако им дође са жељом за храну, они га постом побеђују, по лику Спаситеља свога (Мт. 4, 5). И ако се против њих бори похотом очног вида, они подижу очи своје ка небеским висинама. Ако тражи да их победи ласкањем, они га не слушају. И ако жели отворено са њима у бој да ступи, они му се, обучени у оклоп супротстављају. Ако се труди да им у сну дође, они су обазриви и у бдењу, песме појући и молећи се. Ако их иметком мами, они га сиромашнима дају. Ако им долази као сласт, они не кушају од њега, јер знају горчину његову. Ако их успали са жељом за Евом, они сами живе, а не са кћерима Евиним.

Dem. 6, 3.

Кроз Еву, лукави је Адаму дошао и лако га преварио. Дошао је и Јосифу, кроз жену његовог господара. Али је Јосиф био свестан његове преваре и није желео да му служи. Кроз жену, он се борио са Самсоном све док овај није одбацио свој назирејски завет. Рувим је био првенац међу својом браћом, али кроз жену његовог оца, [лукави] му је приписао кривицу. Арон је био врховни свештеник, али због Марије сестре своје, завидео је Мојсију. Мојсије је послан да ослободи народ из Египта али је себи узео злог саветника. Господ је тражио Мојсија да га убије, све док није послао своју жену назад у Мидијан. Давид је побеђивао у свим борбама, али преко Евиних кћери, био је поражен. Амнон је био наочит и леп, али га је [лукави] поробио жељом према сестри његовој. Авесалом га је убио због Та-

мариног понижења. Соломон је био највећи међу царевима земаљским али у старости његове жене су му завеле срце. Преко Језавеље, кћери Етвала, Ахавова злоћа се повећала, и постао је упрљан врло. [Лукави] је такође кушао Јова преко његове деце и силног блага, али када је видео да га не може надјачати, отишао је по своје тајно оружје. Вратио се и довео са собом Евину кћи, која је довела до Адамовог пада, и кроз њена уста она је рекла Јову: Прокуни Бога! Али је Јов одбио њен савет. Цар Аса је чинио правду све дане живота свога, када је лукави дошао против њега преко његове мајке. Јер Аса није одступао и сврже с власти мајку своју и сломи и сажеже идола којег она начини и баци га. Јован је био изнад свих пророка, али Ирод га уби због игре Евине кћери. Аман је био богат, и трећи човек у царству после цара, али жена његова посаветова га да уништи Јевреје. Замрије је био кнез племена Симеонова, али Хазвија кћи мидијанског вође збаци га, и због једне жене, двадесет четири хиљаде мушкараца паде у једном дану.

Dem. 6, 4.

Стога, браћо моја, ако је међу вама мушкарац, син завета, или свети који воли да самује, и жели да кћи завета, која је као он, са њим живи, боље је за њега да отворено узме жену и да не подивља од пожуде. Исто тако и за жену. Ако она не жели да буде одвојена од *јехугаје* (ﻛﻠﻲ), требало би да се споји отворено са човеком. Добро је да жена живи са женом, и да мушкарац живи са мушкарцем. Даље, ако мушкарац жели да остане у светости, његова жена не би требало да живи са њим, како се не би вратио у своје пређашње стање и био сматран блудником. Овај савет који сам вам дао, добар је, исправан и леп, а што се вас тиче, пријатељи моји који сте *јехугаје*, који не узимају жене, и девице које не припадају мужу, и они који воле светост, чак и ако се човек сретне са потешкоћом, добро је и право да он остане сам (ﻛﻠﻲ). Тако, добро је за њега да живи као што је написао пророк Јеремија: *Блајословен је човек који је јарам Твој узео и младости својој, и живи сам и миран је, јер јарам носи на себи* (Плач 3, 27–28). Због овога, пријатељу мој, добро је да свако ко носи Христов јарам, да јарам свој носи у чистоти.

Dem. 6, 5.

За Мојсија је написано да је заволео светост, од тренутка када му се јавио Свети, и када је посвећен био, његова жена га није више служила. Него је написано: *Исус, син Навинов, служио је Мојсија од младости своје* (Бр. 11, 28). И за Исуса је такође написано: *Он се није одвајао од шатора* (Изл. 33, 11). Више од овога, у привременом шатору, није служила ни један жена, будући да Бог није дозволио да било која жена у њега уђе. И када би долазиле да се моле, оне би се молиле код улаза, а затим би одступале. Свештеницима је такође заповеђено, да током службе своје треба да остану у светости, и да немају односа са женама својим. За Илију је написано, када је живео на планини Кармел, и када је живео код потока Хората, да га је служио ученик његов. И зато што је срце његово било на небу, птице небеске су му доносиле храну (1. Цар. 17, 1–6), и зато што је био сличан недремним анђелима, они су му донели хлеб и воду када је бежао од Језавеље (1. Цар. 19, 5–7). И зато што је све мисли своје управио ка небу, у кочијама је узнет на небо, и од тада тамо живи (2. Цар. 2, 11–12). Јелисеј је такође ходио стопама свога учитеља, и живео у горњој соби жене Сунамке, и служио га је ученик његов. Жена Сунамка је рекла: *Он је свети пророк Божији, и често пролази овуда. Шога, због светости његове, шребало би спремити за њега торњу собу, и све оно што тамо иде.* (2. Цар. 4, 9–10). И шта је донето у горњу собу за Јелисеја? Само кревет, сто, столица и свећњак. Шта да кажемо о Јовану? Он није живео међу људима, и своју девственост је часно чувао, како би примио дух Илијин. Више од овога, благословени апостол је рекао о себи и Варнави: *Зар немамо власти да једемо и пијемо, и да водимо жене своје са нама? Али ово није добро и праведно* (1. Кор. 9, 4–5).

Dem. 6, 6.

Браћо, ми знамо и ми смо видели да су од почетка жене биле врата кроз која кушач долази до мушкараца. Тако ће бити до краја света. Јер су [жене] оруђе Сатане и преко њих се он бори против [духовних] атлета. Њих он користи као инструмент којим свира без престанка, јер оне су од првог дана његова лира. Због њих је дошло проклетство Закона и због њих је дошло обећање смрти. Са тешкоћом доносе на свет децу и предају их смрти. Због њих земља је проклета да рађа трње и стрњику. Али када је дошло дете благословене Марије, стрњика је почупана, зној је обрисан,

стабло смокве је проклето, прашина је посољена, клетва је прикована на крст, оштрица мача је уклоњена са дрвета живота, и рај је обећан *блаґословенима, девственицима и светиима*.⁷ Плод дрвета живота, дат је као храна вернима и девственицима и онима који творе вољу Божију. Врата су отворена, и пут је припремљен. Извор је потекао и воду даје жеднима. Трпеза је постављена и славље је припремљено. Угојено теоце је заклано и чаша спасења је помешана. Угодна храна је припремљена и Женик ће сести на место своје. Апостоли дозивају, и много је оних који су позвани. Спремите се изабрани! Светлост је засијала, славна је и дивна. Одоре, које руке нису начиниле су спремне, и глас трубе се приближава. Грбови су отворени и остављени празни. Мртви усташе и живи лете да сретну Цара. Гозба је спремана. Рог бодри и труба пожурује. Недремни анђели хитају, и престо је припремљен за Судију. Онај који је трудно радио весели се, али онај који се уморио сада страхује. Онај који је био зао, не прилази Цару. Они са десне стране се веселе, али они са леве плачу и уздишу. Они који су у светлости уживају, а они у тами уздишу, јер се језици њихови неће охладити. Милост је прошла и правда влада. На том месту нема покајања. Зима је дошла и лето је прошло. Суботњи одмор је дошао и сваки посао је престао. Ноћ је прошла и светлост влада. Смртни жалац је сломљен. Ватра га је прогутала. Плачу и шкргућу зубима они који су послати у Шеол, али они који су ушли у Царство, су сретни. Веселе се и певају песме хвале. Оне који се нису женили, сада послужују недремни анђели. Они који су чували светост, обитавају у светињи Свевишњег. Јединородни, који је од Оца, весели све *јехигаје*.⁸ На том месту, нема више ни мушкарца ни жене, ни роба ни слободњака, него су сви деца Свевишњег (Лк. 6, 35; Гал. 3, 28). Све чисте девице, које су за Христа заручене, пале светиљке своје и са Жеником у брачну одају улазе (уп. Мт. 25, 7–10). А оне, које су заручене за Христа, удаљене су од клетве Закона, и спасене су од казне која је намењена Евиним кћерима, јер се оне нису спојиле са мушкарцем, и стога нису потпале под клетву и не кушају болове [рађања]. Не размишљају о смрти, јер јој нису предале децу, и уместо смртног мужа, оне су заручене за Христа. *И зашто ишло не рађају, име које је боље од синова и кћери дашто им је* (Ис. 56, 5). Уместо уздисаја Евиних кћери, оне Женику песме певају. Свадбарско славље Евиних кћери траје седам дана, али оне имају Женика који никада не одлази. Вуна, која се цепа и кида, украс је Евиних кћери, али оне имају одоре које се не цепају. Старост бледи лепоту Евиних кћери, али лепота које оне имају, обновљена је у часу васкрсења.

⁷ Ове именице су донете у мушком роду.

⁸ Иста сиријска реч означава *Јединородној* (Сина Божијег) и припаднике прото-сиријског монашког покрета.

Dem. 6, 7.

Ви девице, које сте се за Христа заручиле, ако син завета каже једној од вас: Живећу са тобом и ти ћеш ми служити, требало би да одговорите: Ја сам заручена за човека царскога рода, и њему служим. Ако напустим његову службу и теби служим, заручник мој ће се наљутити на мене и написаће ми писмо развода, и истераће ме из дома свога. Тражи да те ја поштујем, и да ти поштујеш мене, како не би било штетно ни теби ни мени. Немој се палити жељом, јер ћеш изгубити одору своју. Радије, ти остани у својој, а ја ћу остати у мојој части. То су они, којима Женик припрема вечно свадбарско славље. Учини себе свадбарским даром и спремим се да га сретнеш, а ја ћу припремити уље, како бих ушла са мудрим, и како не бих остала напољу са лудим девојкама.

Dem. 6, 8.

Почуј пријатељу мој, о ономе што ти пишем и што се односи на *јехидаје*, синове завета, девственике и свете. Пре свега, мушкарац на којег је стављен јарам, требало би да има чврсту веру, као што сам ти написао у претходној посланици. Трбало би да буде истрајан у посту и молитви, ватрен у љубави својој према Христу, и понизан, и благ, и разуман. Нека му говор буде миран и мио, и нека искрен буде ум његов са сваким. Да одмерава речи своје, и да од погубних речи постави ограду око уста својих, и да удаљи од себе исхитрен смех. Да не воли красну одећу, и дугу косу да не пушта, и да је не украшава и уљем да је не маже. Да не посећује пијанке,⁹ и да не носи китњасто одело. Да се не усуди да сагреси са вином, и да од себе удаљи горде помисли. И китњаста одела да не гледа, нити да носи лагане велове. Да удаљи од себе језик који сплеткари, да одбаци од себе мржњу и раздор, и да одбаци од себе лажљиве усне. Када је изречено слово о некоме ко није присутан, да не слуша и не прима, да не греша, док не истражи. Поруга је одбојан недостатак, и да се не успне у срце. Да не даје и не тражи проценат, да не љуби похлепу. Нека њега тлаче, а он друге да не тлачи. Да се удаљи од смутње и да не изговара шале. Да не презире човека који се покајао због

⁹ Сир. כְּחֹמֶר — иијанка, банкеи, симйосион, свадбарско весеље, свадба.

греха свога, нити да се руга брату који пости, нити да постиди онога који не може да пости. Где га приме, нека изобличава, а где га не приме, нека сачува част своју. Када је време, нека говори, када није нека ћути. Да не презире себе због онога што стомак његов тражи, и да ономе који се Бога боји открива тајне своје, и да се чува злога. Да не одговара злом човеку, нити противнику своме. Нека се бори тако као да непријатеља нема. Када му завиде због добра, нека придода добру своме, и завист нека га не погађа. Када може сиромашном да пружи, нека се радује, када нема да не тугује. Да се не дружи са зликовцем, и да не прича са бестидником, да се не предао срамоти. Да се не расправља са богохулником, да због њега не псују Господа његовог. Да се клони клеветника, и да ласкавим речима не учини једног човека милог другом. Ово одговара *јехидајама*, који су примили небески јарам и постали следбеници Христови. Добро је за следбенике Христове, да буду као Господ њихов.

Dem. 6, 9.

Угледајмо се, пријатељу мој, на Животодавца. Иако је био богат, осиромашео се, иако је био уздигнут, понизио је величину своју. Иако је обитавалиште његово на висинама, није имао где да положи главу своју. Иако ће у будућности, на облацима доћи, ујахао је на магарцу у Јерусалим. Иако је Бог и Син Божији, узео је обличје слуге. Иако је донео одмор од свакога посла, уморио се од посла на путу. Иако је био извор који жеђ гаси, ожеднео је и тражио је воду да пије. Иако је био пунота, и заситио је глад нашу, огладнео је када је отишао у пустињу да буде кушан. Иако је био Недремни анђеол који не спава, заспао је и уснуо на броду усред мора. Иако је служио у храму Оца свога, служиле су га људске руке. Иако је био Лекар свих болесника, клинови су пробијени кроз руке његове. Иако су уста његова о добром говорила, дали су му жуч да једе. Иако није никога озледио или повредио, ударан је био и подносио је срамоту. Иако је био Спаситељ свих смртника, предао је себе на крсну смрт.

Dem. 6, 10.

Сам Животодавац нам је показао сву своју понизност. Стога, будимо понизни и ми, пријатељи моји. Када је Господ изашао из своје при-

Dem. 6, 11.

Ако би неко ко не поседује унутрашње знање, расправљао на следећи начин, говорећи: Ако је Христос један, и Отац његов је један, како Христос и Отац његов обитавају у верном народу? И на који начин праведници постају храмови Божији, тако да он живи у њима? Јер ако Христос, и Бог који је у Христу, долазе различитим људима који верују, тада постоје многи богови и небројени христоси. Послушај, пријатељу мој, одговор који одговара овој тврдњи. Нека онај који је овако говорио, прими доказ од онога што је видљиво. Свако зна да сунце има место своје на небу, иако зраци његови досежу до земље. Сунчеви [зраци] улазе кроз многа врата и прозоре на кућама, и ако падну на [површину] која није већа од длана руке, они се и даље називају сунце. Иако допире на многа места, назива се овако, док је суштина¹² сунца на небесима. Ако је ово тачно, да ли то значи да постоје многа сунца? Слично, вода морска је небројена, али ако је захватиш кашиком, она се још увек назива именом својим, вода. И ако је поделиш у хиљаде судова, исто ће бити називана именом својим, вода. Када упалиш ватру, и она пренесе даље ватру на бројна места, место са којег је потекла није умањено, и ватра се назива једним именом. Она не узима бројна имена, само зато што си је поделио на бројна места. И ако узмеш прах са земље, и проспеш га на многа места, прах се уопште не умањује, нити можеш да га именујеш бројним именима. На исти начин, Бог и Христос његов, иако су једно, обитавају у многима, као што сунце није умањено када се сила његова рашири по земљи. Колико је већа сила Божија, будући да се силом Божијом сунце рађа.

Dem. 6, 12.

Још једном ћу те подсетити шта је написано, пријатељу мој. Јер је написано, да када је Мојсију постало терет да сам управља логором, Господ му је рекао: *Узимам од духа који је на теби и дајем ња седамдесеторици старца Израилевих* (Бр. 11, 16–17). И када је узео од духа Мојсијева, и седамдесеторица су била испуњена њиме, Мојсију ништа

¹² Сир. *ܫܘܫܝܢܐ* – суштина (његова).

није недостајало, нити је дух његов био свестан да је било шта узето од њега. Благословени апостол је такође рекао: *Бој је њоделио Дух Христов и њослао ња на ѡрококе* (уп. 1. Кор. 12, 11). И Христос није на било који начин оштећен, јер му је Отац његов није дао Духа на меру (уп. Јн. 3, 34). Размишљајући о овоме, можеш се уверити да Христос живи у вернима, али да није никако оштећен када се дели многима. Јер пророци су примили Дух Христов, свако од њих колико може да поднесе. И данас, Дух Христов се излио на све људе, и они проричу, синови и кћери, старци и младићи, слуге и слушкиње. Нешто од Христа је у нама, али је Христос на небесима, до деснице Оца свога. И Христос није примио само одређену меру Духа, него га је Отац његов волео и предао је све у руке његове, и дао му власт над читавим благом. Јер је Јован рекао: *Јер Оѡац није дао меру Духа Сину своме, неѡ ѡа је волео и ѡредао је све у руке њеѡве* (Јн. 3, 34–35). И опет је рекао: *Оѡац никоме неће судиѡи, неѡ ће сав суд ѡредаѡи Сину своме* (Јн. 5, 22). Апостол је такође рекао: *Све ће биѡи ѡкорено Христѡу, осим Оца њеѡва, који је све себи ѡкорио. И када му је све ѡкорено Оцем њеѡвим, онда ће он биѡи ѡѡиѡињен Боѡу Оцу своме, који све ѡкори њему, и Бој ће биѡи све у свему и у свакоме* (1. Кор. 15, 27–28).

Дет. 6, 13.

О Јовану сведочи Господ наш, да је највећи међу пророцима. Он је примио само меру Духа, јер је задобио Духа, у истој мери као и Илија. Као што је Илија живео у пустињи, тако је и Дух Божији одвео Јована у пустињу, и он је живео на горама и по пећинама. Птице су донеле храну Илији, и Јован је јео скакавце који лете. Илија је опасао бедра своја са кожним појасом, а Јован је опасао бедра своја са кожним опасачем. Језавеља је прогонила Илију, и Иродијада је прогонила Јована. Илија је укорио Ахава, и Јован је укорио Ирода. Илија је поделио Јордан, и Јован је отворио крштење. Дух Илијин је почивао двоструко на Јелисеју, и Јован је ставио руке своје на Спаситеља нашега, и добио је Духа неизмерног. Илија је отворио небеса и успео се, и Јован је видео небеса отворена и Дух Божији како се спушта и почива на Спасу нашем. Јелисеј је примио дупло од духа Илијина, и Спас наш је примио и од Јована и са небеса. Јелисеј је примио Илијин огртач, а Спас наш, полагање руку свештеника. Јелисеј је вино направио од воде, и наш Спаситељ је направи вино од воде. Са мало хлеба, Јелисеј је нахранио стотину људи, али Спас наш, са мало хле-

ויחי כי יקרא אלעז שחב כי ליהיה ויהי כח
 בפי תלמידיו אומר שחב כי ליהיה ויהי
 ויהי כח אפי' בפי תלמידי תלמי
 אלעז ויהי ליהיה כח אפי' ויהי ליהיה אלעז
 כי תלמידי אדמוני בן נחמן אומר כי תלמידי
 אלעז אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי

Dem. 6, 14.

ויהי כח אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי
 אדמוני אפי' תלמידי אדמוני אפי' תלמידי

ба, нахранио је пет хиљада људи, не рачунајући жене и децу. Јелисеј је очистио губавог Немана, а Спас наш је очистио десет [губаваца]. Јелисеј је проклео децу, и њих су медведи појели, али Спас наш је благословио децу. Деца су исмевала Јелисеја, али су деца благосиљала Спаса нашега са осанама. Јелисеј је проклео Гијезија, ученика свог, и Спас наш проклео је Јуду ученика свог, али је благословио све остале ученике своје. Јелисеј је повратио у живот једног човека, али је Спас наш три особе повратио у живот. Један покојник, повратио се у живот због костију Јелисејевих, али Спас наш, када је отишао у кућу мртвих, подарио је живот многим и васкрсао их је. Многи су знаци које чини Дух Христов, од којег су пророци добили [део].

Dem. 6, 14.

Стога, пријатељу мој, ми смо такође примили од Духа Христовог, и Христос живи у нама, будући да је написано да је Дух рекао кроз уста пророка: *Ја ћу живети у њима и ја ћу ходити међу њима* (Лев. 26, 12). Припремимо храмове наше за Дух Христов, и немојмо га жалостити нити удаљити од нас. Сетите се на шта нас је упозорио апостол: *Немојте жалосити Светог Духа, којим сте зајечаћени за дан спасења* (Еф. 4, 30). Крштењем смо задобили Духа Христовог, јер од трена када је свештеник призвао Духа, небеса су се отворила и Дух се спустио и лебдео над водом, и они који су крштени, обукли су се у њега. Јер Дух не прилази онима који су рођени од тела, док не дођу до вода (поновног) рођења, и тада приме Свети Дух. Јер у првом рођењу, они су рођени са природним духом, који је створен унутар човека и није подложен смрти, као што је речено: *Поста човек душа жива* (Пост. 2, 7). И на другом рођењу, на крштењу, они примају Духа Светога, *од дела божанства*,¹³ који такође није подложен смрти. Када људи умру, природан дух је сакривен у телу, без да било шта осећа, док небески Дух који су добили, одлази у своје природно стање са Христом. Апостол говори о оба ова [духа], када каже: *Тело је сахрањено у природном стању, али васкрсава у духовном стању* (уп. 1. Кор. 15, 44). Дух се враћа свом природном стању са Христом, јер је апостол такође рекао: *Када најуспимо тело, бићемо са Господом нашим* (уп. 2. Кор. 5, 8). Јер Дух Христов, који је дух наш примио, одлази да би био са Христом, и природан дух је сахрањен у свом природном стању, без да било шта

¹³ Сир. 42:21-22

осећа. Када неко ко чува Дух Христов у чистоти, када [Дух] одлази код Христа, он му каже: Тело у које сам ушао, и које ме је обукло, на водама крштења, чувало ме је у светости. И Дух Свети ће навести Христа да васкрсне то тело које га је у чистоти чувало, и тражиће да буде сједињен са њим, тако да ће то тело поново устати у слави. Човек који прими Дух од воде, али га ражалости, Дух одлази од њега пре него што умре, и одлази у своје природно стање са Христом, и износи оптужбу против тог човека који га је ражалостио. И када дође време испуњења времена, и када се приближи час васкрсења, Свети Дух, који је чуван у чистоти, добија велику силу од своје природе, долази пред Христа, стоји на улазу у гробове где су сахрањени они који су га чували у чистоти, и чека на повик. И када недремни анђели отворе небеске капије пред Царем, тада ће рог рикнути и трубе ће затрубити, и Дух који слуша и чека на повик, чуће, и хитро ће отворити гробове и васкрснути тела и оно што је у њима похрањено, и Дух ће обући славу која са њим долази. Дух ће бити унутра зарад васкрсења тела, док ће слава бити споља као украс тела. Небески Дух ће прогутати природни дух, и цео човек ће постати духован, јер је тело у Духу. Живот ће прогутати смрт, и Дух ће прогутати тело. И тај ће човек, Духом одлетети да сретне Цара, који ће га са радошћу примити, и Христос ће захвалити телу које је чувало Дух у чистоти.

Dem. 6, 15.

Овај Дух, пријатељу мој, је онај који су примили пророци, и који смо ми такође примили. Он не обитава увек у онима који су га примили. Понекад иде ономе који га посла, а понекад се враћа ономе који га је примио. Послушај шта је наш Господ рекао: *Не презрише једној од ових малих који у мене верују, јер анђео њихов на небесима, стално гледа лице Оца мога* (Мт. 18. 10). Дух долази да би стао пред лице Господа и гледао лице његово, и оптужио пред Богом свакога ко је озледио храм у којем борави.

Dem. 6, 16.

Објаснићу ти оно што је написано. Дух не обитава увек у онима који су га примили. Јер је написано да је, Саула, који је задобио Све-

тог Духа, када је био помазан, Свети Дух напустио, када га је озлоје-
дио. Бог му је послао духа који му је мучио душу. И када би га мучио
зли дух, Давид би свирао на својој лири. Свети Дух којег је он примио
када је био помазан, враћао би се, док би зли дух, који је обузимао
Саула, бежао од њега. Свети Дух, који је Давид примио, није свагда
био са њим. Он би долазио, када би свирао на лири. Да је био са њим
све време, не би му дозволио да сагреши са женом Урије. Јер када се
молио због греха својих, и исповедао преступе своје пред Богом, ре-
као је: *Не узми швоіа Свейшоіа Духа од мене* (Пс. 51, 13). Такође је на-
писано о Јелисеју: *Када је свирао на својој лири, тада је Дух дошао на
њеіа и он је пророковао: Овако іовори Госіод: Нећеш видеши ни вешар
ни кишу, и ова долина ће биши іуна бунара* (2. Цар. 3, 15–17). И када
је жена Сунамка дошла к њему, због сина свога, који је умро, он јој је
рекао: *Госіод је сакрио од мене и неће да ми ошкрије* (2. Цар. 4, 27). И
када је цар Израиља послао по њега да га убије, Дух му то обзнани,
пре него што је гласник дошао, и он је рекао: *Овај зликовац је іослао
іо мене да би ми скинуо ілаву* (2. Цар. 6, 32). [Дух] му је открио да ће
изобиле следећег дана доћи у Самарију. Он му је открио да је Гијези-
је украо сребро и сакрио га.

Dem. 6, 17.

Стога, пријатељу мој, када Свети Дух одступи од човека који га је
примио, када га напушта и поново се враћа њему, Сатана напада тог
човека да би га завео, како би га Свети Дух потпуно напустио. Јер док је
Дух са човеком, Сатана се боји да му приђе. Погледај, пријатељу мој, да
је и Господа нашег, који је рођен од Духа, Сатана кушао тек када је на
крштењу примио Духа са висина. Тада га је Дух одвео да буде кушан од
Сатане. Овако стоји што се људи тиче: Када човек увиди у души својој,
да не гори Духом, и да се срце његово везује за овај свет, нека схвати да
Дух није са њим, и нека устане и нека се моли и бди, како би Дух Божији
дошао к њему, и да њиме не би овладао непријатељ. Јер лопов не прова-
љује у кућу, док не види да ју је напустио господар њен. Слично, Сатана
не може прићи кући тој, која је тело, све док је не напусти Дух Христов.
Знај пријатељу, да лопов не зна да ли је господар куће унутра или не,
док не погледа и не послушне. Ако чује глас господара унутар куће, који
каже: На мени је да на пут кренем, онда, када је сигуран да је видео да
је господар куће отишао својим послон, лопов долази да би провалио у
кућу и крао. Али ако чује глас господара куће како бодри и издаје наре-

ђења слугама куће своје, да будни буду и да кућу чувају, говорећи им: Ја сам у кући! Тада је лопов уплашен и бежи, како га не би ухватили и затворили. На сличан начин и Сатана, унапред не зна, нити види, да ли је Дух одступио, када дође да пороби човека, него и он слуша и бди, и онда изненада напада. Јер ако чује човека у којем Христос обитава, да изговара речи мржње, или да се људи, или свађа или бори, тада он зна, да Христос није са тим човеком, и он тада долази и спроводи вољу своју у њему. Јер Христос живи у онима који су смирени, и који су понизни, и остаје у онима који дрхте на речи његове, као што је рекао преко пророка: *Кога њледам, и у коме обитавам, ако не у онима који су смирени и понизни, и који дрхте на реч моју* (Ис. 66, 2). И Господ наш је рекао: *Ко иде у заповестима мојим, и ко чува љубав моју, к њему ћемо доћи и у њему ћемо се настанивати* (Јн. 14, 23). Ако [Сатана] чује да је човек на опрезу, и да се моли и премишља о Закону Божјем дан и ноћ, он се окреће од њега, јер он зна да је Христос са њим. Сада можеш рећи: Колико сатана постоји, будући да се он бори против многих? Слушај, и схвати на основу онога што сам те подучио горе, о Христу, да је он раздељен међу многима, а да се сам при том не умањује. Као што се кућа испуни светлошћу, када мало светла од сунаца уђе кроз прозор, тако је и човек таме пун, када мало од Сатане у њега уђе. Послушај шта је апостол рекао: *Ако се Сатана може показати као анђео светлости, није велика њешкоћа, да се и његове слуге појаве као слуге праведности* (2. Кор. 11, 14–15). И Господ наш је рекао ученицима својим: *Дао сам вам моћ да заузмете војску непријатеља* (Лк. 10, 19). Писма нам открива да [Сатана] има војску, чак и слуге. А о њему је Јов рекао: *Бој учини да води борбу своју*.¹⁴ Стога ови служитељи које има, хитају по свету, да би ратовали. Али знај да он отворено не ступа у борбу, јер нам је од времена када је [Христос] дошао, дата моћ над њим, али он већма роби и већма краде.

Дет. 6, 18.

Сада ћу ти објаснити, пријатељу мој, оно што су апостоли говорили, оно о шта се спотичу они који уче наопако. Апостол је рекао: *Постоји природно тело и постоји духовно тело, као што је написано: Први Адам постоји душа жива, а други Адам дух који оживљава* (1. Кор. 15, 44–45). Они кажу да постоје два Адама. Али он је рекао: *Као што смо савили облици Адама*

¹⁴ Није нам јасно коју текстуалну традицију библијског текста Афраат овде доноси.

који је земљани, *шако ћемо и ми сџавиџи обличје небеској Адама* (1. Кор. 15, 49). Јер је земљани Адам онај који је згрешио, док је небески Адам наш Животодавац, наш Господ Исус Христос. Стога, они који примају Дух Христов, постају слични небеском Адаму, који је наш Животодавац, наш Господ Исус Христос. Јер природно ће прогутати духовно, као што сам вам горе написао. И онај који ражалости Дух Христов, задобиће природно васкрсење, будући да небески Дух није са њим да прогута природни дух. Када устане из мртвих, он ће остати у свом природном стању, лишен Духа, и пошто је лишен Духа Христовог, обузеће га велика срамота.¹⁵ А свако ко поштује Духа, који га чува у чистоти, тога дана, Свети Дух ће га заштитити, и он ће сав постати духован, и неће бити наг, као што је Апостол рекао: *Надамо се да нас неће наћи ѿле када се обучемо* (2. Кор. 5, 3). И опет је рекао: *Сви ћемо засџаџи, али ѿо васкрсењу, нећемо се сви ѿромениџи* (1. Кор. 15, 51). И опет је рекао: *Оно шџо умире, сџавиће оно шџо не умире, и оно шџо је ѿроџадљиво, сџавиће оно шџо је неѿроџадљиво. И када оно шџо умире, сџави оно шџо не умире, и оно шџо ѿроџада, оно шџо не ѿроџада, ѿада ће се исџуниџи оно шџо је заџисано: Смрџи је ѿроџреџа у ѿобеди* (1. Кор. 15, 53–54). Такође је рекао: *Изненада, у ѿреџџају ока, мрџви ће усџаџи неѿрулеџни, и ми ћемо се ѿромениџи* (1. Кор. 15, 52). Они који су се променили, стављају обличје тог небеског Адама, и постају духовни. Али они који нису промењени, остају у свом природном стању, у створеној природи Адама, који је од праха, и они остају у свом природном стању доле на земљи. Они који су духовни, биће узети на небо, и Дух који су ставили на себе учиниће да полете, и наследиће Царство, које је за њих припремљено од почетка. Али они који су природни, остаће на земљи због тежине својих тела, и вратиће се у Шеол, где је плач и шкргут зуба (уп. 1. Сол. 4, 17).

Dem. 6, 19.

Ово сам написао, да би подсетио себе, као и тебе, пријатељу мој. Стога, воли девственост, небески удео, дружбеницу недремних анђела, јер нема ништа што се са њом може поредити. Христос живи у онима који тако живе. Приближило се лето и смоква је процвала и олистала. Знаци, о којима је говорио Спас наш су почели да се испуњавају. Јер је рекао: *Народ ће на народ усџаџи, и царсџво ѿроџив царсџва, и биће ѿлади и ѿмора и ужаса са небеса* (Мт. 24, 7, Мк. 13, 8, Лк. 21, 10–12). Све ово се у наше време испунило.

¹⁵ Буквално, велика ѿолоџиња.

